

GIMNAZIJOS BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. **Etikos kodeksas** – tai dokumentas, atspindintis gimnazijos bendruomenės narių asmenines moralės nuostatas, profesines vertybes ir tarnaujantis kaip tam tikras elgesio etalonas.
2. **Etikos kodekso tikslas** – įtvirtinti pagrindinius ugdomosios veiklos vertybinius principus: tiesos siekimą ir ugdymosi laisvę bei atsakingą naudojimąsi ja bei kurti demokratišką, pasitikėjimą bei kūrybiškumą skatinančią atmosferą gimnazijoje, sutelkti mokytojus ir gimnazistus pripažinti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias ugdomosios srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

II. PAGRINDINĖS BENDRUOMENĖS VERTYBĖS

3. Svarbiausios vertybės:

Pagarba kitam žmogui – kiekvieno asmens vertės pripažinimas, palankumo reiškimas kitam žmogui. Šia vertybe besivadovaujantis žmogus nežemina kito žmogaus įžeisdamas, neapkalba, leidžia jam išsakyti savo nuomonę, nepabrėžia jo trūkumų, nenaudoja fizinio smurto.

Bendravimas – gebėjimas mandagiai ir palankiai bendrauti, bendradarbiauti, nežeminant kito žmogaus spręsti konfliktines situacijas. Šia vertybe besivadovaujantis žmogus moka bendrauti, išklaudyti ir suprasti kitą žmogų, neįžeisdamas ir nežemindamas.

Teisingumas – bendruomenės gyvenimo taisyklių žinojimas, pripažinimas ir laikymasis. Šia vertybe besivadovaujantis žmogus laikosi bendruomenės taisyklių, susitarimų, neapgauinėja, išdrįsta pripažinti klaidas.

Sveikata – rūpinimasis savo kūnu ir jo poreikių (švaros, teisingos mitybos, judėjimo) tenkinimas. Šia vertybe besivadovaujantis žmogus būna švarus, maitinasi sveikai, nevartoja kvaišalų (nikotino, alkoholio, narkotikų), nerizikuoja savo ir kito sveikata bei gyvybe.

Tvarkingumas – įprotis rūpintis savo išvaizda, supančiais daiktais, darbo ir gyvenamosios vietos tvarkingumu ir švara. Šia vertybe besivadovaujantis žmogus yra švarus, tvarkingai rengiasi. Darbo ir mokymosi priemonės tvarkingos, naudojamos pagal paskirtį, tvarkinga darbo vieta.

Atsakomybė – tai gebėjimas atsakyti už savo poelgius, jausmų reiškimo būdus, įpareigojimus ir įsipareigojimus. Šia vertybe besivadovaujantis žmogus vykdo įpareigojimus, tęsi įsipareigojimus (laikosi duoto žodžio), pripažįsta, kad netinkamai pasielgė, išreiškė savo jausmus.

Darbštumas – gebėjimas susikaupti darbui ir atlikti jį iki galo. Šia vertybe besivadovaujantis žmogus pagal savo galimybes kuo geriau atlieka darbą (mokosi, sistemingai lanko neformalaus švietimo užsiėmimus, atlieka namų darbus, moko mokinius, prižiūri patalpas).

Savigarba – savo gerųjų ir silpnųjų savybių pripažinimas, gebėjimas ugdyti gerąsias savybes, pripažįstant žmogaus vertę. Šia vertybe besivadovaujantis žmogus nežemina savęs ir kitų, pripažįsta savo ir kito žmogaus vertę, neapgauinėja, nemeluoja, nepataikauja stipresniam, nebando pasinaudoti kitu žmogumi.

Gebėjimas susikaupti – tai gebėjimas savo dėmesį, protą, kūną, mintis nukreipti į atliekamą darbą. Šia vertybe besivadovaujantis žmogus dirba numatytą ar jam nurodytą darbą, aiškiai kalba duotu klausimu, nesiblaško pats, neblaško kitų savo elgesiu.

Sąžiningumas – gebėjimas apsispręsti ir laikytis žmogiškųjų gyvenimo vertybių. Šia vertybe besivadovaujantis žmogus nemeluoja sau ir kitiems, prisiima atsakomybę už visus savo poelgius.

III. GIMNAZIJOJE NETOLERUOJAMA

4. Tai, kas netoleruojama.

Nepagarba kitam žmogui:

Smurtas – tai:

- Kumščiovimas, spardymas ar kitos prievartos panaudojimas
- Grasinimas ir gąsdinimas
- Stumdymas ar spjaudymas
- Nuosavybės niokojimas, slepiant, gąsdinant ar ją laužant
- Įžeidinėjimas, erzinimas, gandų apie žmogų ar jo šeimą skleidimas
- Žeminimas, žmogaus gebėjimų ar pasiekimų menkinimas
- Pikti, žeminantys rašteliai, užrašai ar piešiniai apie žmogų
- Žeminantys komentarai apie kito žmogaus kultūrą, socialinę padėtį ar religiją
- Diskriminacija, atskyrimas nuo grupės dėl lyties, rasės, tautybės, socialinės padėties ir pan.
- Dviprasmiškos replikos ar kitokio pobūdžio seksualinis priekabiavimas
- Tyčiojimas iš kito žmogaus išvaizdos
- Pravardžiavimas ar pamėgdžiojimas

Sveikatos griovimas:

- Nesaugus elgesys pamokų ir pertraukų metu
- Rūkymas, alkoholio, psichotropinių medžiagų vartojimas

Nesažiningumas:

- Melavimas, apgaudinėjimas
- Vengimas atsakyti už savo netinkamo elgesio pasekmes
- Mėginimas atsakomybę už savo netinkamą poelgį suversti kitam žmogui

Vagystė:

- Svetimų daiktų, pinigų pasisavinimas
- Nusirašinėjimas (vagiamos kito žmogaus žinios, gebėjimai, kurias jis įgijo, išsiugdė pats)

Turto gadinimas:

- Kito žmogaus asmeninių daiktų laužymas, niokojimas
- Gimnazijos turto (pastato, joje esančių daiktų, įrengimų) gadinimas, laužymas

Nereikalingos mokymuisi priemonės:

Mokinys negali atsinešti į gimnaziją ir jos organizuojamus renginius priemonių, trukdančių mokytis, keliančių grėsmę jų ar aplinkinių sveikatai, galinčių padaryti žalą gimnazijos ar kitų asmenų nuosavybei: kišeninių peiliukų, ginklų, dujų balionėlių, erotinių-pornografinių leidinių, žiebtuvėlių, pirotechninių – sprogstamų medžiagų ir kt.

Mobilieji telefonai per pamokas išjungiami, jei naudojami pamokoje, yra paimami ir gražinami tėvams.

Kiti nepagedaujami veiksmai:

- Keiktis, rūkyti, vartoti narkotines medžiagas
- Organizuoti nelegalius mainus, prekybą
- Pasisavinti daiktus, reketuoti ar reikalauti pinigų
- Žaisti azartinius žaidimus

IV. BENDRUOMENĖS NARIŲ LŪKESČIAI, TEISĖS IR PAREIGOS

5. Gimnazistai tikisi, kad:

5.1. gimnazijoje įgis valstybinius standartus atitinkantį vidurinį išsilavinimą;

5.2. gimnazijoje jausis saugus;

5.3. mokytojai bus reiklūs, padedantys, išklausančios, sąžiningai objektyviai vertinantys mokymosi ir ugdymosi pasiekimus;

5.4. mokymosi aplinka bus švari ir tvarkinga.

6. Gimnazistas turi teisę:

- 6.1. nemokamai gauti informaciją apie švietimo programas, mokymosi formas;
- 6.2. pagal savo gebėjimus ir poreikius mokytis gimnazijoje, savarankiškai mokytis ir įgyti valstybinius standartus atitinkantį išsilavinimą;
- 6.3. gauti geros kokybės švietimą;
- 6.4. pasirinkti formaliojo švietimo programas papildančius bei jo saviraiškos poreikius tenkinančius šių programų modulius, pasirenkamųjų dalykų programas, kursus;
- 6.5. į psichologinę ir specialiąją pedagoginę, specialiąją, socialinę pedagoginę, informacinę pagalbą, sveikatos priežiūrą gimnazijoje, informaciją apie savo pasiekimų vertinimą ir kitą, su mokymusi susijusią informaciją;
- 6.6. į socialinę pagalbą, jei tokios pagalbos negali jam suteikti tėvai (globėjai, rūpintojai);
- 6.7. mokytis savitarpio pagarba grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugioje aplinkoje, turėti higienos reikalavimus atitinkančius mokymosi krūvį ir darbo vietą;
- 6.8. į objektyvų mokymosi pasiekimų įvertinimą;
- 6.9. dalyvauti mokyklos savivaldoje;
- 6.10. įstatymų nustatyta tvarka ginti savo teises;
- 6.11. dalyvauti svarstant ugdymo proceso organizavimo klausimus;
- 6.12. puoselėti savo kalbą, kultūrą, papročius bei tradicijas;
- 6.13. burtis į vaikų ir jaunimo organizacijas, kurių veikla sąlygoja dorovinę, pilietinę, kultūrinę, fizinę bei socialinę brandą, lavintis saviugdod ir saviraiškos būreliuose, dalyvauti visuomenės gyvenime, taikiuose susirinkimuose, kurių veikla neprieštaruoja Lietuvos Respublikos įstatymams;
- 6.14. pasirinkti individualų ugdymo planą pagal poreikius;
- 6.15. nemokamai naudotis gimnazijos biblioteka, internetu.

7. Gimnazistų pareigos:

- 7.1. mokytis iki 16 metų; įgyti pakankamai žinių ir patirties tam, kad teisingai pasirinktų tolesnį mokymosi ir profesinės veiklos kelią, būtų pasiruošę savarankiškam gyvenimui;
- 7.2. nuolat lankyti gimnaziją, laikytis mokinio elgesio ir vidaus darbo tvarkos taisyklių;
- 7.3. gerbti valstybinę, savo gimtąją kalbą ir kultūrą, kitas kalbas ir kultūras;
- 7.4. laikytis socialiai priimtinių elgesio normų;
- 7.5. gerbti gimnazijos bendruomenės narius, nepažeisti jų teisių ir teisėtų interesų;
- 7.6. švenčių metu privalo dėvėti gimnazistų uniformą, ją gerbti ir tausoti. Kasdienė apranga turi atitikti mokymosi institucijos paskirtį;
- 7.7. dalyvauti gimnazijoje organizuojamuose testuose, pasiekimų patikrinimuose;
- 7.8. stropiai mokytis, sąžiningai ir kruopščiai atlikti skirtas užduotis;
- 7.9. atsakingai ir sąžiningai vykdyti pavestus administracijos, pedagogų, socialinio pedagogo, psichologo bei visuomenės sveikatos priežiūros specialisto nurodymus.

8. Gimnazijos mokytojai tikisi, kad:

- 8.1. dirbs aplinkoje, kurioje bus gerbiama jų, kaip mokytojo asmenybė, vertinama jų pedagoginė kompetencija;
- 8.2. gimnazistai, suprasdami, jog mokytojas yra pagalbininkas jų ugdymosi procese, sąžiningai bendradarbiaus su mokytoju;
- 8.3. gimnazistų tėvai įsiklausys į mokytojų nuomonę ir bendradarbiaus su jais, suprasdami, kad mokytojų ir tėvų tikslai iš esmės yra vienodi;
- 8.4. gimnazistai laikysis susitarimų;
- 8.5. sąžiningai netrukdyt darbo, bet priešingai – stengsis, kad mokymosi aplinka skatintų kiekvieno sėkmingą ugdymąsi.

9. Mokytojas turi teisę:

- 9.1. siūlyti savo individualias programas; pasirinkti pedagoginės veiklos būdus ir formas;
- 9.2. būti atestuotas ir įgyti kvalifikacinę kategoriją švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka;
- 9.3. atostogauti vasarą ir naudotis Vyriausybės numatytomis lengvatomis;
- 9.4. pasirengti pamokoms jiems priimtinoje vietoje – gimnazijoje, bibliotekoje, namuose;
- 9.5. suderinus su gimnazijos vadovais moksleivių atostogų metu laisvai pasirinkti darbo vietą;

- 9.6. dirbti savitarpio pagarba grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugioje aplinkoje, turėti higienos reikalavimus atitinkančią ir tinkamai aprūpintą darbo vietą;
- 9.7. informuoti tėvus (globėjus) apie jų vaikų ugdymosi poreikius ir pasiekimus, naudotis gimnazijos ryšio priemėmis (telefonu, internetu), gauti kitokią pagalbą;
- 9.8. naudotis kitomis profesinio mokymo, specialiojo ugdymo, aukštojo mokslo, neformaliojo švietimo ir kitų įstatymų nustatytais teisėmis;
- 9.9. naudotis teisėmis, numatytais Lietuvos Respublikos įstatymais ir poįstatyminiais aktais.

10. Mokytojų pareigos:

- 10.1. pagal mokinių siekius ir galimybes individualizuoti ugdymo turinį, laiduojant gerus ugdymo rezultatus;
- 10.2. skatinti gimnazistus mokytis, padėti turintiems mokymosi sunkumų, objektyviai ir nešališkai vertinti mokinių pasiekimus bei laiku gražinti įvertintus rašto darbus;
- 10.3. siekti, kad kiekvienas gimnazistas gebėtų bendrauti ir bendradarbiauti, imtųsi atsakomybės, savarankiškai veiktų vadovaudamasis pilietinėmis nuostatomis;
- 10.4. siekti, kad gimnazistai savo gyvenimą grįstų dorinėmis vertybėmis, ugdyti tvirtas dorovines, tautines ir patriotines nuostatas, laiduoti jų asmenybės galių plėtotę;
- 10.5. formuoti sveikos gyvensenos, civilinės saugos, saugos darbe bei buityje įgūdžius;
- 10.6. gerbti gimnazistus, nepažeisti jų teisių ir interesų;
- 10.7. laikytis bendrosios bei pedagoginės etikos normų, pedagoginės prevencijos principų;
- 10.8. pasiruošti pamokoms, neformaliojo švietimo užsiėmimams;
- 10.9. rengti dalyko bendruosius teminius planus, remiantis mokytojų tarybos sprendimu pagal gimnazijos nustatytą tvarką;
- 10.10. bendradarbiauti su kolegomis, abipusiu sutarimu mokytis vieniems iš kitų;
- 10.11. tobulinti kvalifikaciją ir nustatyta tvarka atestuotis;
- 10.12. informacines technologijas taikyti ugdymo metu;
- 10.13. dalyvauti pasiekimų patikrinimų, egzaminų organizavimo, vykdymo ir vertinimo komisijose, vidaus audito vykdyme, mokymosi pažymėjimų ir atestatų bei jų priedų išrašyme;
- 10.14. laikytis gimnazijos vidaus darbo tvarkos taisyklių.

11. Kiti gimnazijos darbuotojai tikisi, kad:

- 11.1. bus gerbiama jų asmenybė ir sudaromos sąlygos kokybiškai dirbti;
- 11.2. gimnazistai gerbs jų darbą.

12. Kitų gimnazijos darbuotojų teisės:

- 12.1. dirbti aplinkoje, kurioje gerbiama jų asmenybė ir atliekamas darbas;
- 12.2. informuoti mokyklos vadovus apie įvykdytus „Mokinio elgesio taisyklių“ pažeidimus.

13. Kitų gimnazijos darbuotojų pareigos:

- 13.1. kokybiškai atlikti numatytus darbus;
- 13.2. reikalauti, kad mokiniai saugotų gimnazijos turtą ir laikytųsi nustatytų taisyklių;
- 13.3. informuoti mokyklos vadovus apie įvykdytus „Mokinio elgesio taisyklių“ pažeidimus.

14. Gimnazijos mokinių tėvai tikisi, kad jų vaikas:

- 14.1. įgis išsilavinimo standartus atitinkantį pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą;
- 14.2. įgis savarankiško darbo įgūdžių;
- 14.3. taps doru, sąžiningu, laisvu ir už savo poelgius atsakingu žmogumi, gebančiu gyventi ir realizuoti savo žinias, gebėjimus demokratinėje visuomenėje.

15. Tėvai(globėjai) turi teisę:

- 15.1. reikalauti, kad jų vaikui būtų teikiamas valstybinius standartus atitinkantis bendrasis lavinimas;
- 15.2. gauti informaciją apie savo vaiko mokymąsi, elgesį, mokymosi sąlygas;
- 15.4. kartu su mokytojais spręsti vaiko palikimo kartoti kursą klausimus;
- 15.4. dalyvauti gimnazijos savivaldoje.

16. Tėvų (globėjų) pareigos:

- 16.1. pasitikėjimo, atvirumo ir reiklumo dvasia ugdyti darbštų, iniciatyvų vaiką, gebantį savarankiškai veikti ir prisiimti atsakomybę;
- 16.2. sudaryti vaikui saugias ir sveikas gyvenimo bei mokymosi sąlygas, užtikrinti punctualų ir reguliarių gimnazijos lankymą, tvarkingą uniformos dėvėjimą, užtikrinti, kad vaikas laiku pasitikrintų

sveikatą;

16.3. bendradarbiauti su mokyklos vadovu, mokytojais, kitais specialistais, teikiančiais specialiąją, psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą, sveikatos priežiūrą, sprendžiant vaiko ugdymosi klausimus;

16.4. užtikrinti, kad vaikas mokytųsi iki 16 metų bendrojo lavinimo mokykloje;

16.5. apsaugoti vaiką nuo smurto, prievartos ir išnaudojimo;

16.6. padėti spręsti išskylančias psichologines, bendravimo, mokymosi problemas;

16.7. kontroliuoti ir koreguoti vaiko elgesį;

17. Kiti tiesiogiai ugdymo funkcijas vykdančys specialistai:

17.1 kiti tiesiogiai ugdymo funkcijas vykdančys specialistai vadovaujasi gimnazijos nuostatais, profesinės veiklos nuostatais ir pareiginėmis instrukcijomis;

17.2. socialinis pedagogas atsako už prevencinį darbą gimnazijoje padedant vadovams, klasės kuratoriui ir mokytojams;

17.3. psichologas atsako už kvalifikuotą bendrąją ir individualiąją psichologinę pagalbą.

V. GIMNAZIJOS BENDRUOMENĖS NARIAI VADOVAUJASI ŠIAIS PRINCIPAIS

18. Principai:

18.1. **Lygių galimybių** – kiekvienam gimnazistui laiduojamas ugdymo ir pagalbos prieinamumas;

18.2. **Visuotinum** – pagalba teikiama visiems gimnazijos mokiniams, kuriems reikia;

18.3. **Kompleksiškumo** – ugdymas vykdomas ir pagalba teikiama visomis reikiamomis formomis;

18.4. **Veiksmingumo** – ugdymas organizuojamas ir pagalba teikiama vadovaujantis profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais;

18.5. **Individualumo** – ugdymas vykdomas ir pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus gimnazisto ar konkrečios šeimos poreikius.
